

DE BORCHT

BAARLOOS VERLEDEN

HISTORISCHE WERKGROEP DE BORCHT
PERIODIEKE UITGAVE VOOR DE ABONNEES VAN ONZE SPOKKELINGEN EN DE
BORCHTLIEDEN

ISSN 1568-1939
DE BORCHT oktober 2008 nr. 22

Secretaris-penningmeester
C.J.M. Vaessen
Postbus 8355
5990 AB Baarlo
Telefoon : 077-4772182
E-mail: hwbaarlo@hetnet.nl
Website: <http://deborcht.baarlo.com>

Baarloos Verleden verschijnt in principe 2x per jaar in april en oktober. Jaarlijks wordt een Sprokkeling uitgegeven in boekvorm, welke aan de abonnees automatisch wordt toegezonden. De uitgaven in de serie Baarlose Sprokkelingen Extra dienen besteld te worden.

Kasteel d'Erp en Kasteelboerderij 1954

Binnen de Borcht zijn diverse werkgroepen actief. Hier een korte kennismaking van enkele van hen.

Werk aan de winkel in ons archief

Al ruim een jaar zitten elke woensdagmorgen Jan Noten, Piet Schinck en Huub Verlinden te archiveren op de Hoogstraat, in het kleine documentatiecentrum van de HWG de Borcht. Ons archief wordt bij de tijd gebracht. In voorbije jaren is wel verzameld, maar een belangrijke zaak is nooit grondig aangepakt. Het archief ontbeert een goede inventaris! Piet Schinck is in zijn tijd als voorzitter daar vier jaar geleden mee begonnen, waarbij hij het laatste jaar geweldig gesteund wordt door bovengenoemde leden. Het werk vordert gestaag en het ziet er naar uit, dat er het volgende jaar een goede beschrijvende inventaris is, die zowel digitaal als in boekvorm gaat verschijnen! Dit betekent dat de Borcht de dreigende achterstand, die aan het ontstaan was met betrekking tot het digitale netwerk van de heemkunde verenigingen in de regio in een klap ongedaan maakt. De bedoelde inventaris zal via een toegang tot de eigen website geraadpleegd kunnen worden. Voor belangstellenden is dan veel onderzoek naar de plaatselijke geschiedenis mogelijk. Verder werken Jan en Huub op dit moment aan een goede plaatsingslijst van het archief van de Fanfare Baarlo. De lijst wordt omgezet in een beschrijvende inventaris, die naar het zich laat aanzien einde 2008 gereed zal zijn. "Eendracht" heeft dan, gecombineerd met delen van het archief van de Borcht een kwalitatief en interessant geordend archief, dat de vereniging waardig is. De amateur-archivarissen zullen t.z.t. daarover berichten. Er is nog meer goed nieuws. Eind 2009 wordt begonnen met de inventarisatie van de nauwelijks geordende schepenbank van Baarlo. Deze verslagen verblijven nu in het Regionaal Historisch Centrum te Maastricht. Samen met Theo Huys, de oud-archivaris van de gemeente Venlo, gaat Piet Schinck dit aanpakken. Dit gebeurt gelijktijdig met de schepenbanken van Blerick en Maasbree. Ook deze gegevens zullen via Internet toegankelijk worden. De Borcht ziet het als haar taak op een goede en verantwoorde wijze de dorpshistorie in kaart te brengen. Daarom de volgende oproep: Baarlonaren, u kunt uw zaken aanreiken en in goed overleg wordt besloten of uw foto's, bidprentjes en andere stukken worden opgenomen in ons archief. In het heden samenwerken aan Baarloos Verleden!

Werkgroep bidprentjes

HWG de Borcht heeft ook een werkgroep die zich bezighoudt met bidprentjes. Deze groep is na een sluimerend bestaan in 2007 weer nieuw

leven ingeblazen. De volgende leden van de Borcht maken deel uit van deze werkgroep: Loek van Lier, Igna Janssen, Wil Holtackers, Frans Kesselmanns en Sjaan Vaessen. Uitgezonderd de zomermaanden komen ze elke laatste donderdagavond van de maand bij elkaar. Ze houden zich bezig met het archiveren van bidprentjes van personen, die in Baarlo zijn geboren; overleden; in Baarlo hebben gewoond of een rol in het Baarlose leven hebben gespeeld. Bidprentjes van andere personen worden als ruilmateriaal gebruikt. De prentjes worden op de P.C. ingevoerd. Het zoeken naar gegevens van overleden personen is op deze wijze erg gemakkelijk. De opgevraagde gegevens kunnen worden aangewend voor genealogisch onderzoek of het opzetten van stambomen. In de toekomst wil men de gegevens van deze bidprentjes complementeren met bijzondere gegevens van de overleden persoon. Hierbij moet men denken aan: beroep, actief binnen politiek of vereniging enz. Het aantal ingevoerde prentjes in de P.C. bedraagt thans ongeveer 2500 stuks. Dat lijkt veel, maar toch constateren ze, dat ze nog veel bidprentjes niet in hun bezit hebben. Wij zouden het dan ook op prijs stellen als mensen ons nog bidprentjes zouden willen aanreiken om deze verzameling voor Baarlo verder uit te breiden. Ook bestaat de mogelijkheid om bidprentjes met ons te ruilen! Mensen, die de verzameling willen inzien of met ons in contact willen komen voor het aanbieden of ruilen van bidprentjes, kunnen contact opnemen met de secretaris van onze stichting:

Sjaan Vaessen, via e-mail

sjaanvaessen@hotmail.com of via 077-4772182.

2009 Sprokkeling 43

In het najaar van 2009 viert de HWG de Borcht haar 35 jarig bestaan. In verband met dit jubileum hebben we besloten een Sprokkeling samen te stellen in de reeks "Dorpseigen". In deze reeks zijn de oude buurtschappen: "De Bong" 1983; "De oude dorpskern" 1986; "De Grotestraat" 1987; "De Vergelt" 1991; "De Hei" 1995 en "Soeterbeek" 2003 al uitvoerig aan de orde gekomen. In 2009 zal de reeks "Dorpseigen" worden aangevuld met een beschrijving van de buurtschappen: "De Hoogstraat, de Molenberg en de Koesdonkerveldweg". Deze buurtschappen zijn naar onze mening nog sterk onderbelicht gebleven. Ons lid Herman van Megen, die zijn roots heeft liggen in beide buurtschappen, is bereid gevonden om de uitgave te verzorgen. Graag willen we deze mededeling tevens gebruiken als oproep. Indien u nog interessante verhalen weet over deze buurtschappen of in bezit bent van aardige foto's, die zeker niet in deze Sprokkeling mogen ontbreken, dan kunt u zich

natuurlijk met de HWG de Borch in verbinding stellen, of rechtstreeks met Herman of via onze website. We hopen dat we kunnen rekenen op uw medewerking. We wensen Herman in ieder geval veel succes toe bij de voorbereiding en houden u, zoals u van ons gewend bent natuurlijk op de hoogte van de vorderingen.

De fabrieksschoorsteen van Sjeng Geelen uit Neer

Oud-Neerenaar, de heer Pierre Geelen, zal ons een kijkje gunnen in de keuken van het bouwen van fabrieksschoorstenen. De vader van Pierre, Sjeng Geelen, in Neer bekend als "Sieje Sjeng", begon op 15 jarige leeftijd in 1910 met het bouwen van fabrieksschoorstenen door heel Nederland. Schoorstenen, die bakens vormden in het landschap en die verbonden waren met de industriële ontwikkeling vanaf het einde van de negentiende eeuw. De hoogte van deze schoorstenen varieerde van 10 tot 100 meter en dat in een periode dat alles nog handmatig moest worden gedaan. Pierre Geelen zal zijn boeiend betoog ondersteunen met prachtige dia's. Deze geven een mooi beeld in de variatie van deze schoorstenen. Inmiddels zijn er van de 10.000 schoorstenen die Nederland rijk was nog 650 stuks over. Aantallen die parallel lopen met het aantal windmolens in Nederland. Deze lezing is voor iedereen toegankelijk. Leden en abonnees van de HWG de Borch hebben gratis toegang. Andere belangstellenden zal een bescheiden bijdrage van € 2,00 worden gevraagd. Maandag 3 november a.s. in 't Paedje, Zuivelstraat, Baarlo. Aanvang 20,00 uur!

Streekmuseum Helden

Op 28 september om 13,00 uur werd het Streekmuseum "Land van Peel en Maas" geopend. Het ligt aan de Koeberg 3 in Helden-Dorp. Het museum is ontstaan door samenwerking vanuit de huidige gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meyel. Het streekmuseum is geen traditioneel streekmuseum. Licht, geluid en bewegende beelden zijn namelijk overal toegepast en bewerkstelligen een bijzondere beleving van het erfgoed en voor kinderen is er interactie. De Tuin van "Toen naar Tegenwoordig" brengt u op een hellend vlak tussen waterlopen en sprekende bomen. In het Bodemarchief kunt u de aardbeving van 1992 herbeleven. De Dorpskamers bieden u erfgoed uit vijf dorpen in dorpsstaal en een rijke variatie aan beelden en objecten. Hieronder bevindt zich ook een "Baarlo kamer", waar u foto's, ansichten en een film uit Baarlo kunt bekijken. Op de verhalenzolder hoort en ziet u verhalen uit de streek: Peel, Maas en bossen. Beklemmend is de "memorial room" waar de gedwongen tewerkstellingen van 3000 mannen uit deze streek op het eind van de oorlog wordt uitgebeeld. Voor geïnteresseerden is er verder een goed uitgeruste bibliotheek waar men onderzoek kan doen naar voorouders of de historie.

Sprokkeling 42

Na veel speurwerk is de nieuwste Sprokkeling bijna gereed en rolt ze binnenkort van de pers. Er is heel wat werk aan voorafgegaan. Met enorm doorzettingsvermogen en met de vasthoudendheid van een teckel is het de auteur Harie Görtz gelukt om deze uitgave te maken tot dat wat zij is: een echte Baarlose Sprokkeling. Zij ademt de sfeer van zijn vorige boek: "Richtig Baolders". Veel verhalen, veel foto's en illustratiemateriaal en geschreven op zijn eigen wijze. Feiten en verhalen uit een vaak recent verleden passeren de revue. Moord en doodslag in de Pasch, een weerwolf op Soeterbeek, een zwakke burgemeester of een welgestelde pastoor, dit alles en nog veel meer wordt uw deel bij het lezen. Doordat Harie bij veel mensen heeft geïnformeerd naar gegevens en/of fotomateriaal kijken velen uit naar zijn resultaat.

Op 20 november wordt de Sprokkeling 42 officieel gepresenteerd en de dag daarna is ze voor eenieder te koop, tenminste als men nog geen abonnee is, want dan krijgt men het boek van 184 bladzijden automatisch thuis bezorgd. Zo kort voor de feestdagen zal het, dankzij een royale sponsering, een heel betaalbaar cadeau zijn, leuk om te geven, nog leuker om het te ontvangen.

De Borch en haar abonnees

Gelukkig mag de Historische Werkgroep zich verheugen over een groot en trouw abonneebestand. Zij zijn de geïnteresseerden en de trouwe afnemers van onze publicaties. Zij maken het mogelijk om elk jaar weer een boek uit te geven. Maar dit abonneebestand vergrijsst langzaam, terwijl er naar ons gevoel nog te weinig jonge abonnees bijkomen. Wil de vereniging gezond blijven dan is de belangstelling van jongeren noodzakelijk. Zij zijn tenslotte degenen, die het waardevolle uit het verleden door moeten geven. Onze publicaties zijn daarbij een goede hulp, omdat het ons doel is dat verleden vast te leggen. In onze snelle tijd hoort iets al snel tot de geschiedenis. Het nog niet zo verre verleden dreigt soms in de vergetelheid te raken. Hier ligt een taak voor de jongeren! Het zou geweldig zijn als deze groep ons werk gaat kennen en waarderen en een goede manier is.....het nemen van een abonnement en/of daad-werkelijk meedenken! Het versterkt ons draagvlak terwijl veel abonnees een financiële basis leggen. Nog geen abonnee en wel interesse, laat je horen, meld je aan en ontvang elk jaar onze Sprokkeling en twee keer per jaar "Baarloos Verleden" voor de vriendenprijs van € 16,00. Adressen, telefoon of mailadres vind je elders in dit blad.

Donaties vanaf april 2008

In de afgelopen periode ontvingen wij van verschillende families voor ons archief de nodige zaken om die voor Baarlo in stand te houden. Uw schenking stellen wij ten zeerste op prijs. Bedankt!

Jan Hensen, Pr. Bernardstraat 4	Familie
Segers, Veldstraat 12	Familie
Peeters-Beurskens, Vergelt	Familie
De Breede, Maasbree	HWG
G. Peeters, De Weem 24, Baarlo	Familie

BAARLOSE SPROKKELINGEN

Lijst van voorradige Sprokkelingen

Verkrijgbaar bij:

Verspa Herenmode, Grotestraat 17

Verder kunt u telefonisch bestellen bij:

C.J.M. Vaessen 077-4772182

P.J.C. van der Coelen 077-4771349

Via de website: deborcht.baarlo.com

Lijst

Nr.	Titel	Prijs €
12	De zondagsdichter Mathijs Houba	5,00
17	Mathias Kessels, beroemde telg uit Baarloos geslacht	5,00
18	Er was eens.....Stockmanshof	7,50
20	Keuk en Kukskes	7,50
27/28	Baarlo, bezet bevrijd 1940-1945	15,00
32	De Hoffacker	7,50
33	En weer werd de vijand verslagen	22,50
35	Het agrarisch verenigingsleven Baarlo	22,50
36	Anderhalve eeuw Fanfare Baarlo	22,50
37	Soeterbeek	22,50
40	Winters van den Speulhof	22,50
41	Goederen van naam I	22,50

Extra:

Van St. Jozefklooster naar Kloosterhof 10,00

Een opmerkelijke vondst te Baarlo 1,50

Lijst van namen van militairen uit de Fr. tijd 5.00

Verder zijn er nog Sprokkelingen tweede hands.

Deze uitgave is verzorgd door:

Werkgroep Baarloos Verleden

Huub Brueren

Jan van der Coelen

Jan Wijnhoven

Baarloos Verleden, najaar 2008

BESTELFORULIER BAARLOSE SPROKKELING 2008

Binnenkort verschijnt de uitgave van 2008. Het is een echte Sprokkeling geworden, zeer gevarieerd van opzet. Het boek gaat bestaan uit vier delen. Het dorpsgeen van Baarlo staat centraal in deel één. Dit deel vormt het leeuwendeel van deze Sprokkeling en het zijn de verslagen van wandelingen door ons dorp. Al wandelend ziet het oog en hoort het oor veel wetenswaardigheden die beschreven worden. Geschiedenis die heel dicht bij de mensen staat en voor velen heel herkenbaar is. In een volgend hoofdstuk komt de Franse tijd aan de orde.

Het is een beetje onbekend dat ook vele Baarlose jongens voor Napoleon hebben moeten vechten en dit vaak met de dood hebben moeten bekopen. Een hoofdstuk is gewijd aan het Baarloos dialect en is a.h.w. een vervolg op de vorige Sprokkeling van Harie. Ook zijn herinneringen aan W.O. II komen aan de orde. Het is niet gebleven bij teksten. Liefst meer dan 100 foto's, waarvan vele in kleur, ondersteunen de teksten. Het boek krijgt de toepasselijke titel:

“ONDERWEG IN BAARLO”

De auteur van deze uitgave (184 pagina's) is Baarlonaar Harie Görtz. Het boek wordt uitgegeven in ruim formaat van 24 x 20 cm. De uitgave is in handen van de Borcht en ze wordt **nummer 42** in de reeks Baarlose Sprokkelingen.

Tijdens de voorverkoop gaat het boek, exclusief eventuele verzendkosten, € 20,00 kosten, daarna € 22,50. De abonnees in Baarlo ontvangen het boek thuis bezorgd voor de abonnementsprijs van € 16,00. Voor de abonnees buiten Baarlo wordt de prijs € 16,00 + verzendkosten. Bestellingen dienen uiterlijk op 17 november binnen te zijn!

Naam : .....

Straat : .....

Postcode : ..... Woonplaats : ..... Telefoon : .....

I Ik wens een abonnement: ja / nee (doorhalen wat niet gewenst wordt)

II Ik wens ..... exemplaren te ontvangen tegen de voorverkoopprijs ad € 20,- .

In Baarlo worden de boeken zonder kosten thuis bezorgd. Ingesloten vindt u dan de acceptgiro.

Het bestelformulier te verzenden naar: Historische Werkgroep de Borcht
Postbus 8355
5990 AB Baarlo

Telefonische bestellingen:

077-4772182

Sjaan Vaessen

sjaanvaessen@hotmail.com

077-4771349

Jan van der Coelen

coele016@planet.nl

077-4771295

Jan Wijnhoven

f2hwijnmarkt@hetnet.nl

U kunt ook bestellen via onze webwinkel www.deborcht.baarlo.com

DANK VOOR UW ABONNEMENT OF BESTELLING